

**Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministerija**

Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo galimai seksualinį smurtą patyrusiems moteriškos lyties asmenims organizavimas

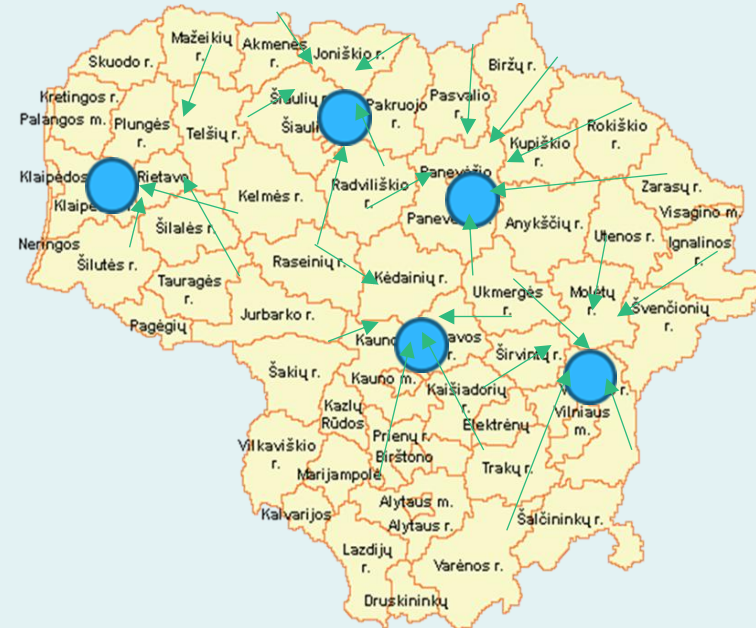
**Asmens sveikatos departamentas
Specializuotos sveikatos priežiūros skyrius
2025-06-17**

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ORGANIZAVIMAS

Regionų centrai (specializuota pagalba)

Asmens sveikatos
priežiūros paslaugų
teikimo galimai
seksualinį smurtą
patyrusiems
moteriškosios lyties
asmenims aprašas
(*Sveikatos apsaugos
ministro 2021-07-30
įsakymas Nr. V-
1765*)

- **VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos**
- **Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos**
- **VŠĮ Klaipėdos universiteto ligoninė**
- **VŠĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė**
- **VŠĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė**

SKUBIOSIOS / NESKUBIOSIOS PASLAUGOS

Pacientėms, kurios į ASPI kreipėsi pačios ar buvo į ją pristatytos *praėjus ne daugiau kaip 3 (imtina) paroms* po galimai patirto seksualinio smurto, organizuojamas **skubiųjų paslaugų teikimas**

Pacientėms, kurios į ASPI kreipėsi pačios ar buvo į ją pristatytos *praėjus daugiau kaip 3 paroms* po galimai patirto seksualinio smurto, organizuojamos **neskubiųjų paslaugų teikimas**

SKUBIŲJŲ PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO TVARKA (1)

- **Paslaugas teikiantis specialistas, įtaręs, kad pacientė patyrė seksualinį smurtą, apie tai informuoja *policiją* (pakartotinai informuoti nereikia). Jei pacientė nepilnametė informuojama ir *Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie SADM*.**
- ***Jeigu reikia, suteikiama būtinoji pagalba.***
- **Policijos pareigūnas priima sprendimą dėl teismo medicinos eksperto iškvietimo.**
- **Iškviečiamas teismo medicinos ekspertas**

SKUBIŲJŲ PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO TVARKA (2)

- **Paslaugas teikia specialistų komanda. Jei pacientė nepilnametė, paslaugas pradeda teikti medicinos psichologas.**
- **Paslaugas teikiantis sveikatos priežiūros specialistas iki atvyks teismo medicinos ekspertas:**
 - pradeda pildyti „Seksualinio smurto aukos tyrimo protokolą“;
 - atlieka pacientės paruošimą apžiūrai ir ištyrimui;
 - surenka anamnezę

SKUBIŲJŲ PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO TVARKA (3)

➤ Pacientės apžiūra atliekama atvykus teismo medicinos ekspertui:

- įvertinama fizinė ir emocinė būklė;
- įvertinama, ar reikalinga kitos specialisto konsultacija;
- atliekamas lytinių organų ir kt. tyrimas;
- paimami mėginiai;
- atliekami reikalingi tyrimai (ŽIV, HB, HCV, LPI ir kt.);
- aprašomi ir pažymimi sužalojimai;
- vaisingo amžiaus pacientėms pasiūloma skubioji kontracepcija

SKUBIŲJŲ PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO TVARKA (4)

- Jei yra stacionarinio gydymo indikacijų, pacientė stacionarizuojama.
- Jei nėra stacionarinio gydymo indikacijų gydytojas priima sprendimą dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų poreikio:

*profilaktikos
ir (ar)
gydymo
skyrimo*

*atitinkamos
profesinės
kvalifikacijos
sveikatos priežiūros
specialisto (-ų)
konsultacijos*

*kitos
konsultacijos
datos*

*informuojami
specializuotos
kompleksinės
pagalbos centrai
(SKPC)*

NEŠKUBIJŲ PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

✓ Pacientė pati kreipiasi į ASPĮ ar į ją yra pristatoma, ar kai teikiant ASPP dėl kitų ligų ar sveikatos sutrikimų įtariama, kad pacientė patyrė seksualinį smurtą	✓ Informuojama policija, jeigu pacientė nepilnametė - ir VTAĮT	✓ Pacientė pervežama į artimiausią pagal teritoriją regiono centrą	✓ Policijos pareigūnas priima sprendimą dėl VTMT eksperto iškvietimo. Jeigu taip, apžiūra atliekama atvykus ekspertui	✓ Atliekami ŽIV, anti – HBs tyrimai, HCV, sifilio ir kt. tyrimai	✓ Priimamas sprendimas dėl profilaktikos ir (ar) gydymo skyrimo, konsultacijų ir kt.	✓ Informuojami SKPC
--	--	--	---	--	--	---------------------

Informacijos apie pacientą valstybės institucijoms ir kitoms įstaigoms teikimas

(LR sveikatos apsaugos ministro 2001 m. vasario 1 d. įsakymas Nr. 65)

ASPI informaciją apie pacientą pateikia savo iniciatyva ir be paciento sutikimo šiais atvejais:

- ✓ teisėsaugos institucijoms apie sužalotus pacientus, kuriems žala galėjo būti padaryta nusikalstama veika;
- ✓ Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai turint duomenų apie galimą vaiko teisių pažeidimą;
- ✓ apie smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriančius pacientus ir smurtą patyrusius pacientus – apskrities, kurioje yra paciento gyvenamoji vieta, specializuotos kompleksinės pagalbos centrui (SKPC) pagal SADM interneto svetainės polapyje „Smurto artimoje aplinkoje prevencija“ skelbiamą specializuotos kompleksinės pagalbos centrų sąrašą;
- ✓ policijai apie smurtą patyrusį pacientą;
- ✓ SKPC nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo paciento kreipimosi į ASPI perduodami smurtą artimoje aplinkoje ar jo pavojų patiriančio paciento vardas, pavardė, telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresas. Kontaktiniai duomenys perduodami ASPI vadovo nustatyta keitimosi asmens duomenimis tvarka; smurtą ar jo pavojų patiriančiam pacientui, suteikus jam asmens sveikatos priežiūros paslaugas, pateikiama Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija;
- ✓ kitais Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytais atvejais.

Ačiū už Jūsų laiką!

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS**

APSAUGOS MINISTERIJA

Įstaigos kodas 188603472

Vilniaus g. 33, Vilnius

Tel. (8 5) 266 1400

info@sam.lt